

Veřejná konzultace „Modernizace a zjednodušení společné zemědělské politiky“

HLAVNÍ BODY

Základní údaje:

322 916 předložení (včetně rozsáhlých veřejných kampaní)

1 423 stanovisek

58 520 odpovědí na online dotazník:

- o **21 386 zemědělců (36,5 %)**
- o **27 893 ostatních občanů (47,7 %)**
- o **9 241 organizací (15,8 %)** zahrnujících soukromé společnosti, veřejné orgány, obchodní, podnikové a profesní organizace, nevládní organizace a platformy a výzkumnou a akademickou obec.

Vysoký zájem veřejnosti o zemědělství, venkovské oblasti a SZP

Veřejná konzultace o „modernizaci a zjednodušení společné zemědělské politiky“ potvrdila vysoký zájem veřejnosti o zemědělství, potraviny a SZP: získaných **322 916 předložení** zahrnuje rozsáhlé organizované kampaně, **58 520 odpovědí na online dotazník** od jednotlivců a organizací a **1 423 stanovisek**.

Tato účast předčila očekávání a značně převyšuje účast občanů EU na předchozích konzultacích o budoucnosti SZP (veřejná konzultace z roku 2010 dosáhla 5 700 předložení).

Ještě důležitější je, že díky této veřejné konzultaci se Evropské komisi podařilo shromáždit **nejširší možnou škálu názorů a výhrad** ohledně zemědělství EU a **rozšířit rozpravu o SZP na širší veřejnost**.

Tento široký zájem společnosti znovu dokazuje, že zemědělství a SZP se dotýkají celého evropského společenství a že dopady SZP značně přesahují rámec zemědělského společenství.

Udržení silné společné zemědělské politiky na úrovni EU

Výsledek veřejné konzultace svědčí o vysokém zájmu o udržení **společné politiky EU v oblasti zemědělství a rozvoje venkova**. Je patrná shoda v otázce **přidané hodnoty SZP v EU**.

Jako hlavní důvody ospravedlňující zemědělskou politiku spravovanou společně na úrovni EU se jeví potřeba zajistit rovné podmínky na jednotném trhu a přítomnost přeshraničních problémů, jako je potravinové zabezpečení, životní prostředí a změna klimatu (kladně odpovědělo přes 90 % respondentů). Dalšími důvody jsou potřeba společného stanoviska na mezinárodní úrovni (83 %), potřeba udržení hospodářské, společenské a územní soudržnosti napříč EU (86 %) a potřeba společného rámce pro sdílení osvědčených postupů (91 %). Široké podpoře se těší také společný rozpočet, který je považován za účinnější (62 %).

Dále se různé zúčastněné strany shodují na tom, že EU je odpovídající úroveň správy pro účely zmírňování dopadů změny klimatu a přizpůsobování se těmto dopadům (85 %), posilování vysoké úrovně ochrany životního prostředí po celé EU (73 %), řešení nejistot na trhu (67 %) a podpory dodávek zdravých a kvalitních výrobků (62 %). Zemědělci a ostatní občané se liší v názorech na zajišťování odpovídající životní úrovně zemědělců, zajišťování dodávek potravin za přiměřené ceny a rozvoj venkovských oblastí.

Ačkoli je patrná shoda v otázce potřeby opatření na úrovni EU (a jasný odpor k opětovnému přesunutí politiky na vnitrostátní úroveň), liší se stanoviska uváděná organizovanými zúčastněnými stranami v otázce konkrétního rozdělení odpovědností mezi EU a členské státy: některé zúčastněné strany žádají vyšší flexibilitu na vnitrostátní a regionální úrovni, aby bylo při provádění politiky možno zohlednit konkrétní místní potřeby, jiné organizace volají po silnějším zásahu ze strany EU, aby se zajistily rovné podmínky.

Potvrzení nadcházejících výzev

Z veřejné konzultace vyplývá, že třemi nejnaléhavějšími výzvami, kterým zemědělství a venkovské oblasti v EU musí čelit, jsou **odpovídající životní úroveň zemědělců, tlaky na životní prostředí a změna klimatu (zmírňování změny klimatu i přizpůsobování se jí)**.

Zároveň z ní vyplývá široké povědomí veřejnosti o nižší úrovni příjmů zemědělců oproti průměru EU (88 %), o skutečnosti, že zemědělci obdrží pouze část ceny, kterou spotřebitelé zaplatí (97 %), a o existenci přísnějších požadavků na výrobu v EU než mimo EU (87 %). Za nejvýznamnější překážky kladené zahájení zemědělské činnosti byly jasně označeny přístup k půdě a nízká ziskovost.

Pokud jde o konkrétní environmentální výzvy, přisuzují respondenti (zemědělci i ostatní občané) jednoznačně prioritu ochraně biologické rozmanitosti, zmírnění znehodnocování půdy a udržitelnějšímu používání pesticidů a hnojiv.

Potřeba jednodušší a účinnější politiky

Účastníci veřejné konzultace mají za to, že současná SZP úspěšně řeší tyto problémy jen do **určité míry (57 %)**. Tento názor sdílejí různé typy respondentů (zemědělci, ostatní občané a organizace).

Všechny typy respondentů (zemědělci, ostatní občané a organizace) sdílejí také záporné stanovisko při posuzování, nakolik současná SZP řeší environmentální problémy (63 %).

Za hlavní problémy, resp. překážky, které brání současné politice v úspěšném plnění jejích cílů, jsou často označovány přemíra byrokracie a nedostatečné zaměření na udržitelnost. Za nejobtížnější a nejsložitější součásti se přitom považují ekologizace, žádosti o podporu a kontroly. V dokumentech předložených zemědělci i orgány veřejné správy je obecně patrná poptávka po zmírnění administrativní zátěže.

Odlíšné vnímání hospodářství a životního prostředí...

Otázka **přínosu zemědělců pro naši společnost** vyvolává protichůdné reakce: zemědělci sami se považují za zodpovědné za dodávání zdravých, bezpečných a rozmanitých výrobků a za zajišťování dostatku potravin; ostatní občané považují zemědělce za dodavatele zdravých a bezpečných výrobků, zároveň s touto produktivní úlohou však zmiňují odpovědnost za ochranu životního prostředí a zajišťování zdravých a dobrých životních podmínek zvířat.

Tyto odlišné názory se promítají i do definice **cílů SZP**: Zemědělci kladou důraz na zajištění odpovídajících životních podmínek, ostatní občané věnují větší pozornost dodávkám zdravých a kvalitních výrobků a přispívání k vysoké úrovni ochrany životního prostředí.

Názory respondentů se různí i při posuzování úlohy SZP ve vztahu k **10 prioritám Komise na období 2014–2020**: zemědělci mají za to, že SZP by měla více podporovat investice, růst a zaměstnanost a posilovat jednotný trh EU, zatímco ostatní občané kladou důraz na zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a na poskytování energie z obnovitelných zdrojů.

... a nové společenské požadavky

Nad rámec dosud známých hospodářských a environmentálních cílů však veřejná konzultace potvrzuje, že je vyžadován větší důraz na nové společenské požadavky v oblasti společné zemědělské politiky.

Mezi požadavky na nové cíle SZP se objevují dobré životní podmínky zvířat, ekologické zemědělství a kvalitní výrobky. Písemné příspěvky předložené nezemědělci a některými zúčastněnými stranami zmiňují rovněž ochranu spotřebitelů a zohledňování zdravotních norem.

Shodný požadavek na moderní a jednodušší SZP

Respondenti veřejné konzultace souhlasí s potřebou poskytovat zemědělcům podporu příjmů (66 %), zlepšovat postavení zemědělců v hodnotových řetězcích (96 %), podporovat cílené investice (81 %) a zajišťovat větší přínosy pro životní prostředí a klima (77 %).

V otázce, jaká kritéria by se měla používat pro přidělování přímé podpory, dávají zemědělci jasně přednost kompenzacím za zemědělskou činnost v oblastech s přírodními omezeními a vysokou přírodní hodnotou, zavedení omezení (stropů) pro poskytování podpory velkým příjemcům a podpoře mladých zemědělců. Ostatní občané se domnívají, že při přidělování

přímé podpory je třeba se zaměřit na činnosti s největšími přínosy pro životní prostředí a na malé producenty.

Za nejrelevantnější environmentální cíle SZP byly jasně označeny voda (kvalita a kvantita), ochrana půdy a biologická rozmanitost. Zároveň bylo za nejvhodnější opatření pro lepší řešení změny klimatu považováno snížení emisí skleníkových plynů, ukládání a pohlcování uhlíku, přizpůsobování se změně klimatu a diverzifikace způsobů hospodaření. V této oblasti se zemědělci převážně shodují na názoru, že SZP by se zjednodušila, kdyby se poskytovalo více možností volby u environmentálních opatření.

Konečně pokud jde o konkrétní návrhy na zjednodušení, shodují se zúčastněné strany jasně na tom, že by bylo přínosné omezit překrývání mezi opatřeními pro rozvoj venkova a dalšími opatřeními SZP (69 %), lépe využívat databáze a technologie (dálkový průzkum Země, chytré telefony) tak, aby bylo třeba méně kontrol v zemědělských podnicích (62 %), a více využívat nástroje elektronické veřejné správy (63 %).

Další postup

Odpovědi na online veřejnou konzultaci i shrnutí výsledků otevřené veřejné konzultace budou zveřejněny na adrese:

https://ec.europa.eu/agriculture/consultations/cap-modernising/2017_cs

Výsledky online veřejné konzultace a jiných konzultačních aktivit se promítnou do sdělení o „modernizaci a zjednodušení společné zemědělské politiky“ i do posouzení dopadů na budoucnost SZP.

Příspěvky získané v průběhu veřejné konzultace nelze považovat za oficiální stanovisko Evropské komise a jejích útvarů.